

RÄPINA-VÄRSKA PUHKEALA

2021. aasta

külastajauuringu tulemused

Metoodika

Külastajauuringud viiakse kõikidel aladel läbi samal aastal ja ühtsetel alustel. Kasutatav andmekogumismeetod on kohapeal küsitleja juhendamisel täidetav küsimustik. Valimisse kuuluvad 15-aastased ja vanemad külastajad. Kõikidel aladel kasutatakse standardankeeti, kuhu võib lisada alakeskseid küsimusi.

Kasutatud metoodikad on kirjeldatud käsiraamatus „Külastajate seire loodusaladel - Põhjamaade ja Balti riikide kogemusel põhinev käsiraamat“. Raamat on internetis kättesaadav aadressil:

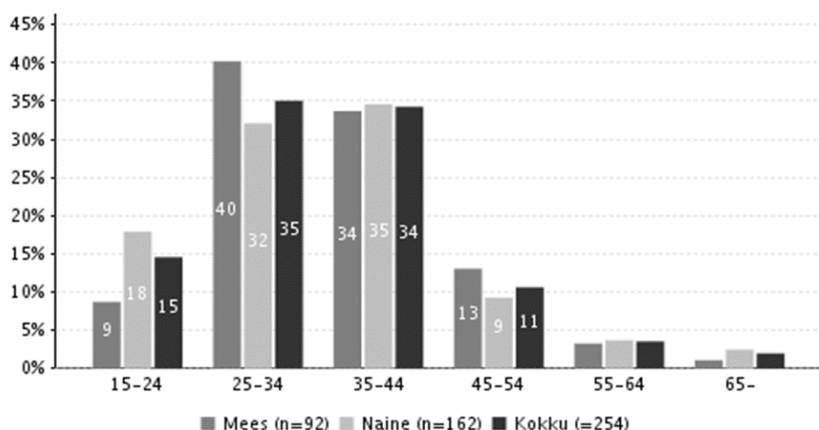
<http://loodusegakoos.ee/files/Kulastajate%20seire%20loodusaladel.pdf>

Perioodil 15. juuli 2020 - 15. juuli 2021 korraldati külastajauuring kõikidel RMK poolt hallatavatel looduses liikumise taristuga puhke- ja kaitsealadel. Lisaks korraldati uuring Sagadi metsakeskuses.

Räpina-Värskala puhkeala külastajauuringu käigus koguti 335 ankeeti.

Tulemused

Räpina-Värskla puhkeala külastajatest oli külastajauuringu andmetel 63% naissoost ja 37% meessoost. Kõrgharidusega inimesi oli 39%, keskeriharidusega 35%, keskkharidusega 21% ja põhiharidusega 6% vastanutest. Vastanute vanuseline jagunemine on toodud Joonisel 1.

Joonis 1. Vastanute vanuseline jagunemine sugude järgi rühmitatuna

Puhkeala külastajatest 97% elab Eestis. Lisaks oli külastajaid ka Hollandist ja Slovakiast (1%), millele järgnevad teised riigid. Suurim külastajate hulk elab järgmistes omavalitsustes: Tallinna linn ja Tartu linn (20%), Võru linn ja Räpina vald (7%), Viljandi linn ja Põlva linn (4%), Valga linn (3%), Võru vald (2%), millele järgnevad teised omavalitsused.

Puhkeala külastati peamiselt 2-5 inimese seltskonnas (65%) ja 6 või enama inimese seltskonnas (25%), üksinda liikujaid oli 10% vastanutest. Igas kolmandas seltskonnas viibis ka alla 15-aastaseid inimesi. Seltskond koosnes peamiselt oma pere liikmetest ja sõpradest (Tabel 1).

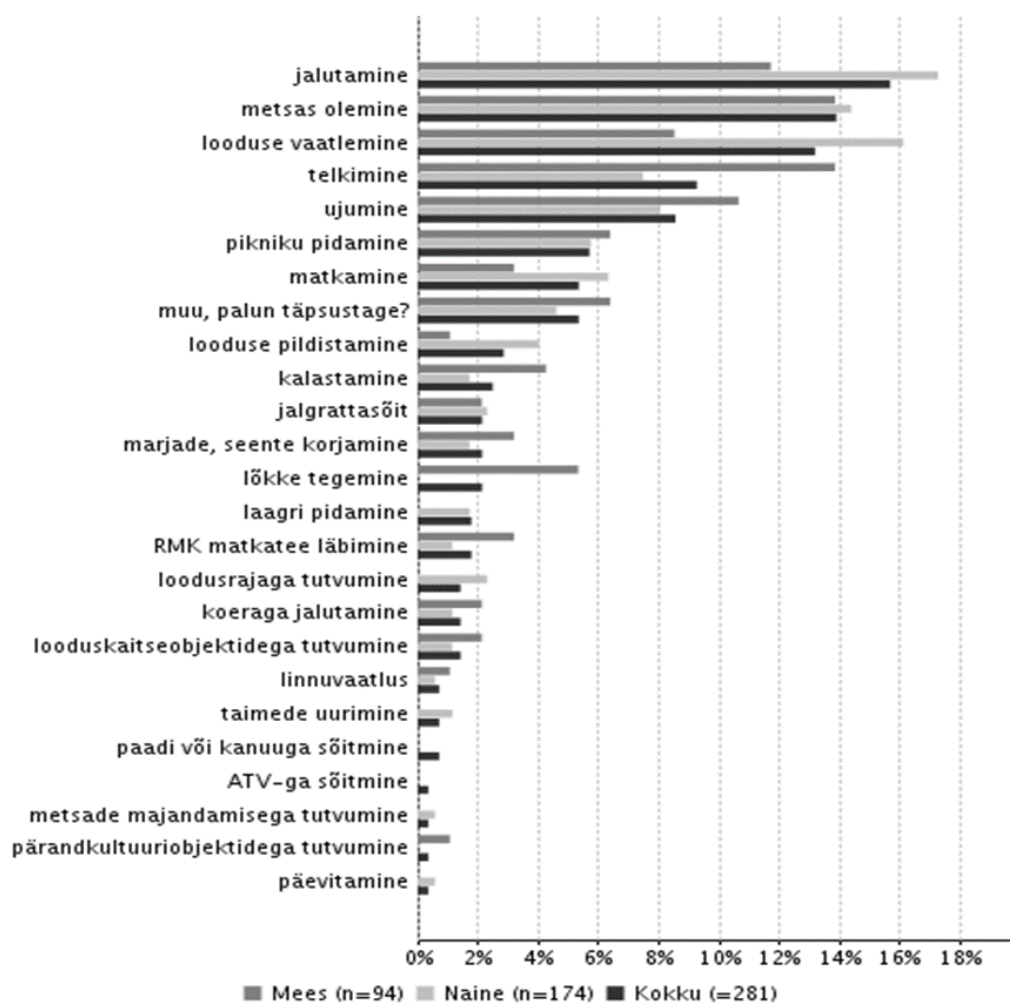
Tabel 1. Seltskonna koosseis

Seltskonna koosseis	tk.	%
oma pere liikmed	196	66
teised sugulased	4	1
sõbrad	82	28
töökaaslased	12	4
kutse- või ülikooli õpilasgrupp	2	1
klubi, ühing vms	2	1
Kokku	298	100

Räpina-Väraska puhkeala oli reisi ainus või kõige tähtsam sihtpunkt 53%-le, üks mitmest planeeritud sihtpunktist 34%-le ja planeerimata sihtkoht 13%-le vastanutest.

Tegevused, kus vastanud selle külastuse ajal osalesid või kavatsesid osaleda, olid jalutamine, looduse vaatlemine, ujumine, metsas olemine, lõkke tegemine, pikniku pidamine, järgnesid matkamine, looduse pildistamine, loodusrajaga tutvumine, telkimine jne.

Kõige olulisemateks tegevusteks pidasid külastajad jalutamist, metsas olemist, looduse vaatlemist, telkimist, ujumist, pikniku pidamist, matkamist jne (Joonis 2). Muude tegevuste all oli enim nimetatud pere ja sõpradega puhkamist.

Joonis 2. Külastajate kõige olulisem tegevus

Räpina-Väraska puhkeala kõige enam külastatavad objektid olid Meenikunno matkarada (39% vastanutest külastas või kavatses külastada seekordse külastuse jooksul), Piusa Muuseumikoopad (28%), Piusa matkarada (27%), Mustjärve lõkkekoht (22%), Liipsaare vaatetorn (19%), Päikeseloojangu metsamaja (18%), Valgjärve lõkkekoht, Ilumetsa meteoriidikraatrid, Väraska

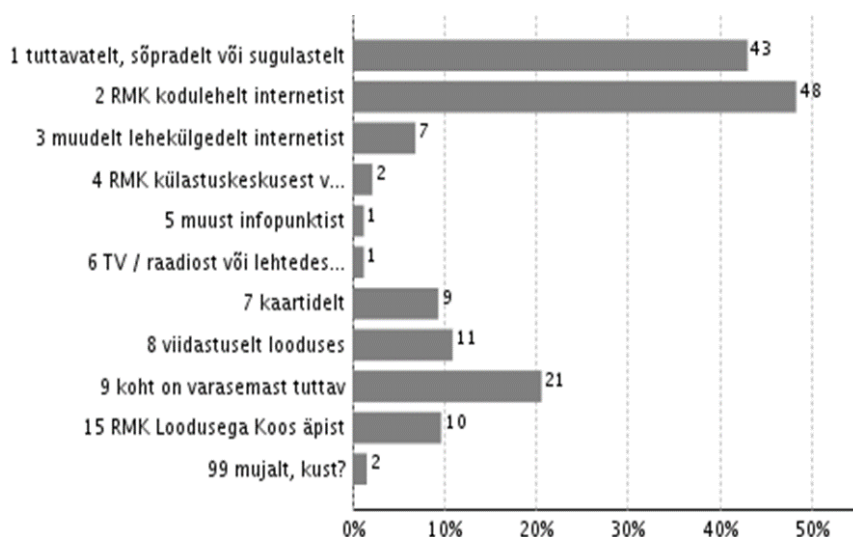
lõkkekoht (16%), Paidra lõkkekoht (15%), Värskas metsamajad (14%), millele järgnevad teised objektid. Keskmiselt külastati seekordse külastuse jooksul 3,44 objekti.

Räpina-Värskas puhkeala külastusest 57% tehakse suvel (juuni-august), 20% kevadel (aprill-mai), 13% sügisel (september-november) ja 10% talvel (detsember-märts).

Päevaseid külastajaid oli 37% kõigist külastajatest ja nad viibisid puhkealal keskmiselt 2,8 tundi. Ööbijaid oli 63% ja nad viibisid puhkealal keskmiselt 1,8 ööpäeva (mediaan 2 ööpäeva). Ööbijatest 56% veetis alal ühe öö, 33% kaks ööd ja 8% kolm ööd. Peamiselt kasutati ööbimiseks telkimisalasid, lõkkekohti ja metsamaju. Esimest korda Räpina-Värskas puhkealal viibijaid oli 51% külastajatest.

Alale saabumiseks kasutatakse ülekaalukalt sõiduautot (88% vastanutest). Alal liikumiseks kasutatakse samuti kõige enam sõiduautot (84%), millele järgnevad jalgratas (6%), sõiduauto haagissuvilaga või matkabuss ja jalgsi liikujad (3%), mootorratas (2%) ja tellitud buss või rong (1%).

Ala kohta informatsiooni hankimise kohta annab ülevaate Joonis 3.

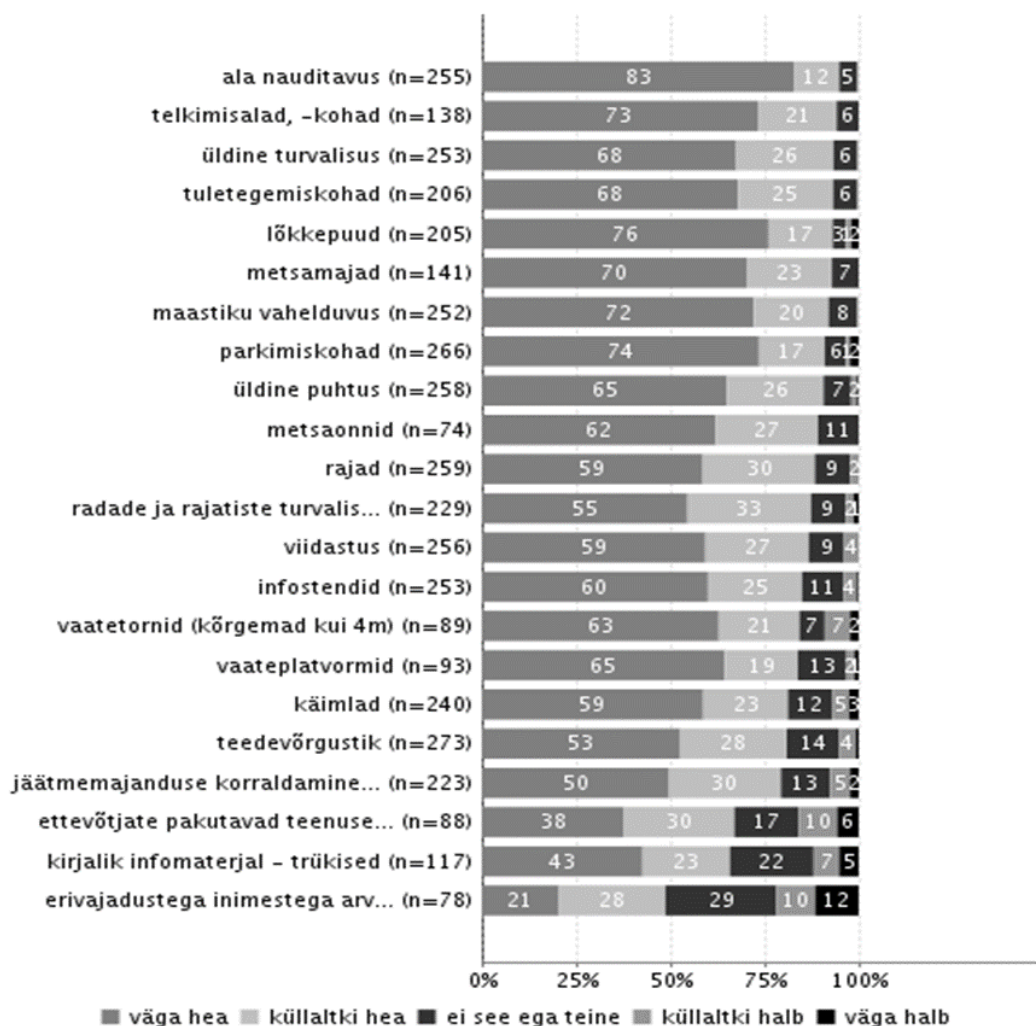

Joonis 3. Informatsiooni allikas

Rahakasutuse hindamiseks paluti vastajatel arvestada kulusid, mida nad on teinud või kavatsesid teha puhkealal ja selle ümbruskonnas seekordse reisi jooksul. 48% puhkealal käinutest kinnitas, et oli seekordse külastusega seoses raha kulutanud. Külastajad kulutasid keskmiselt 72,21 eurot külastuskorra kohta (mediaan 42,00 eurot). Kõige enam kulutati raha ostudele kauplustest, seejärel ostudele bensiinijaamades, majutusele ja ostudele kohvikutes ja restoranides.

Küllastajate tähtsamad puhkusemotiivid olid looduse tunnetamine, ilusad maastikud, mürast ja saastest eemal viibimine, viibimine koos oma seltskonnaga, meelerahu, stressi maandamine, meeldivad varasemad kogemused, olla perega jne.

Üldiselt hinnati puhkeala teenuste ja rajatiste kvaliteeti ning keskkonda positiivselt. Parimaks hindasid puhkeala küllastajad telkimisalade ja –kohtade, tuletegemiskohtade, lõkkepuude, metsamajade, parkimiskohtade, metsaonnide, radade jne kvaliteeti. Halvima hinnangu andsid küllastajad erivajadusega inimestega arvestamisele (Joonis 4).

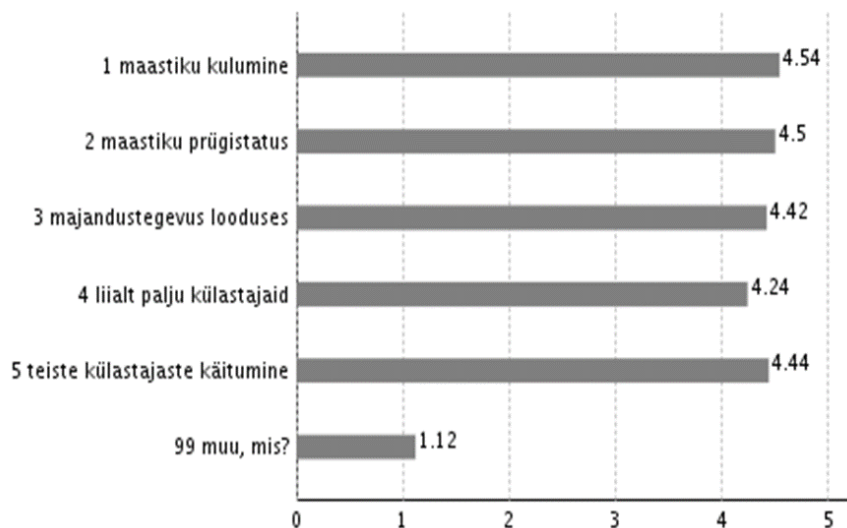

Joonis 4. Teenuste ja rajatiste kvaliteet

Teenuste ja rajatiste hulgaga tervikuna oli rahul 96% vastajatest. Kõige madalama hinnangu andsid küllastajad erivajadustega inimestele suunatud teenuste hulgale.

Räpina-Värskas puhkeala külastus vastas üldjoontes külastajate eelnevatele ootustele nii looduskeskkonna, puhkekohtade-rajatiste kui ka harrastusvõimaluste osas.

Külastust potentsiaalselt häirivaid tegureid hinnati võrdsel tasemel madalalt (Joonis 5). Muude häiringute all nimetati erinevaid külastajate käitumise ja looduskeskkonnaga seotud aspekte.

5 = üldse mitte, 4 = küllaltki vähe, 3 = ei see ega teine, 2 = küllaltki palju, 1 = väga palju

Joonis 5. Külastust häirivad tegurid

92% külastajatest tundsid, et tänu Räpina-Värskas puhkeala seekordsele külastusele suurenes nende sotsiaalne, vaimne ja füüsiline heaolu. Kolmest näitajast enim suurenes vaimne heaolu.

Küsimusele, kus paluti hinnata külastuse mõju oma tervisele ja enesetundele rahalises väärtuses, olid külastajad sagedamini välja toonud summa 120 eurot, mis on võrreldav kodumaise puhkusepaketiiga.

Küsitluses paluti vastajatel hinnata ettevõtjate poolt pakutavate teenuste vajadust eurodes ühe inimese kohta Räpina-Värskas puhkealal ning ümbruskonnas. Kõige enam tuntakse puudust toitlustusest (21%), seejärel majutusest (18%), kauplustest (17%), spordi- ja harrastusvõimalustest (12%) ning juhendatud retkekorraldusest (8%). Enim nimetatud summad inimese kohta oli 30 eurot majutuse eest, 20 eurot toitlustuse eest ja ostude eest kauplustes, 10 eurot spordi- ja harrastusvõimaluste eest ning 5 eurot juhendatud retkekorralduse eest.

Külastajauuringutulemuste põhjal arvatud Räpina-Värskas puhkeala võrreldav külastajarahuloluindeks oli 4,51 (üleriigiline loodusalade külastajarahuloluindeks oli 4,45).